

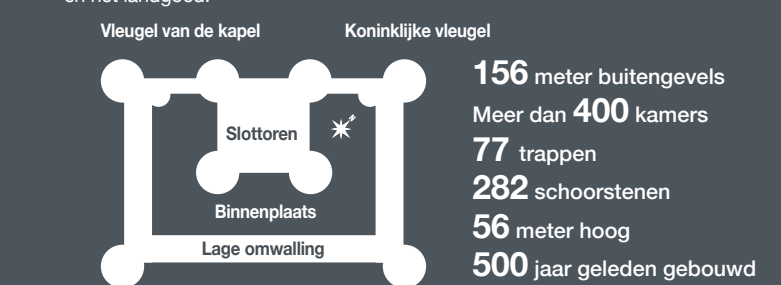

Stap binnen in een meesterlijke wereld

Het Château de Chambord is een van de verbazingwekkendste renaissance-bouwwerken. Het kasteel werd vanaf 1519 ter ere van Frans I gebouwd en is bovenal een bouwkundig meesterwerk, resultaat van een samenwerking van de beste Franse en Italiaanse kunstenaars, architecten en meester-metselaars. Het is veel meer dan een kasteel met een woon- of bestuursfunctie, meer ook dan alleen een jachtverblijf: Chambord is de belichaming van een architecturale utopie, een ideaal, een harmonische eenheid. Het kasteel heeft een unieke geschiedenis: in de 16^e en de 17^e eeuw komen Frans I, Hendrik II en Lodewijk XIV hier met hun hofhouding om te jagen, hun gasten te impressioneren of de voortgang van de werkzaamheden te volgen. In de 18e eeuw wordt het kasteel van tijd tot tijd ter beschikking van naasten van het koningshuis gesteld. Vervolgens wordt Chambord het privélandgoed van graaf Hendrik van Chambord, de laatste telg van de oudste tak van de Bourbons, om een eeuw later, in 1930 door de Franse staat te worden gekocht. Alle gastheren van Chambord zetten zich in om deze parel van de Franse renaissance te bewaren, waarin op zoveel vlakken de aspiraties van Frans I en het gedachtengoed van Leonardo da Vinci doorklinken.

Bezichtiging van Chambord

Bezoekers van Chambord wordt geen bepaalde weg of volgorde opgelegd: het gebouw is immers ontworpen om al rondlopend als vanzelf terug te keren naar de fascinerende, dubbele wenteltrap die het middelpunt van het ontwerp vormt. Al wandelend door de privévertrekken en koninklijke woonvertrekken, doorloopt u tevens de verschillende eeuwen waarin het kasteel werd bewoond. De bezichtiging eindigt op de terrassen met een prachtig uitzicht over de tuinen en het landgoed.

WAT IS ER TE ZIEN OP DE BEGANE GROND

2 De filmzaal Jean-Martin Demézil
In deze zaal draaien doorlopend twee films met computergegenereerd beeldmateriaal, een waardevolle inleiding op de bezichtiging van het kasteel. *Chambord, architecturale droom*: film in twee delen over de geschiedenis en de architectuur van het kasteel (18 min.) *Het verloren project uit 1519*: film over het ontstaan van Chambord (7 min.)

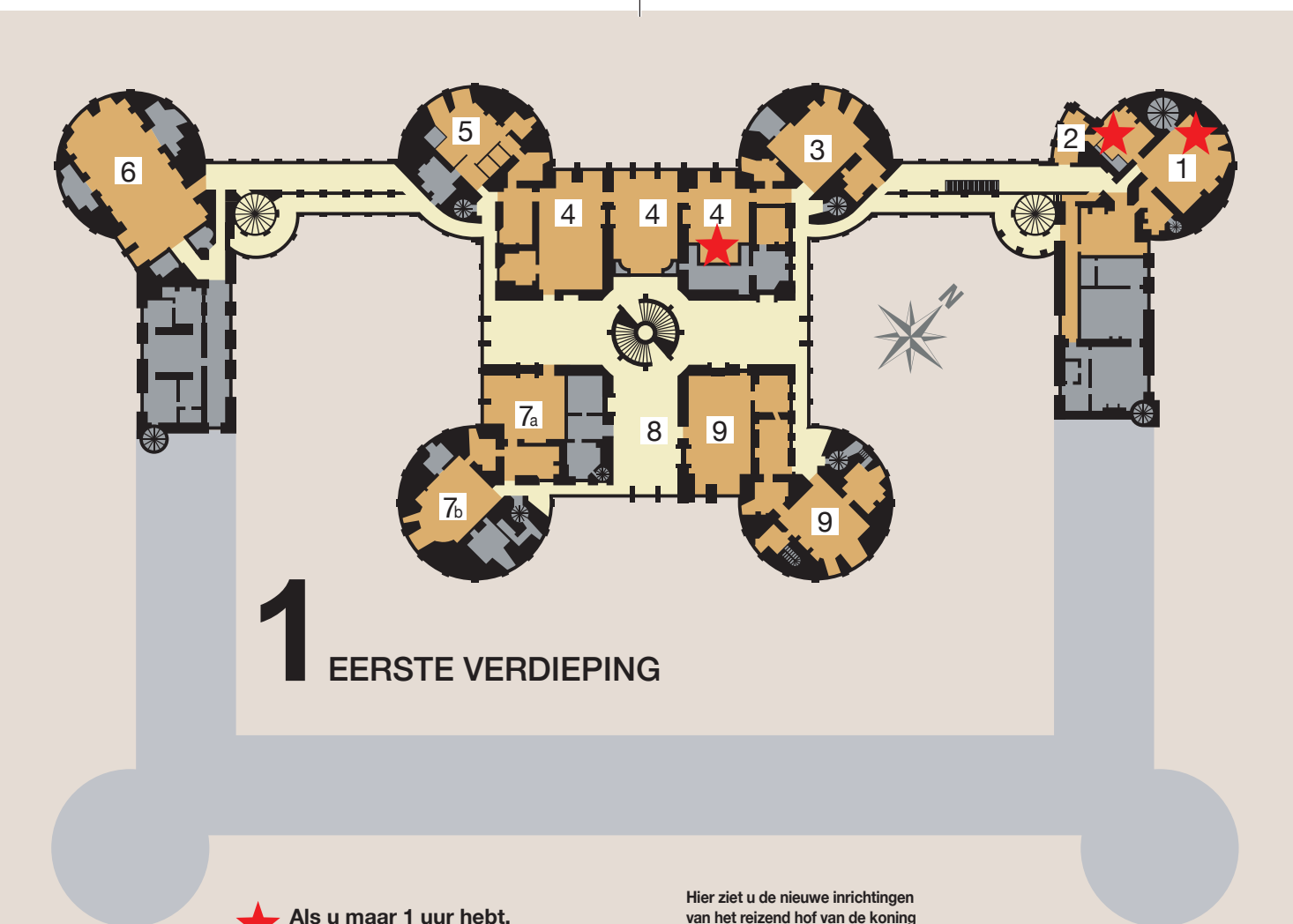
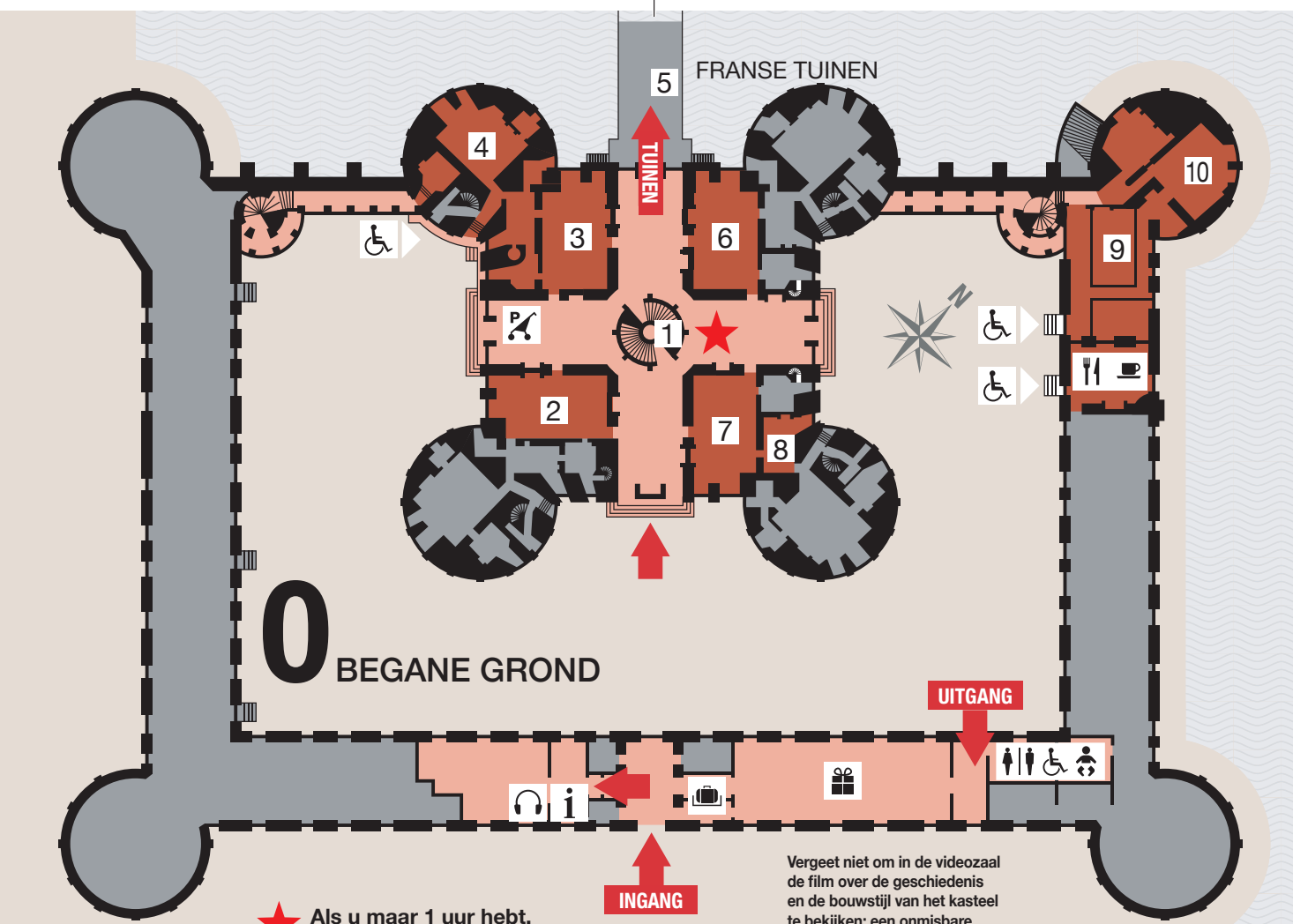
1 Dubbele wenteltrap en plattegrond van de slottoren
De grote trap, ongetwijfeld geïnspireerd door Leonardo da Vinci, is een monument op zich. De trap vormt het middelpunt van de slottoren en bestaat in feite uit twee trappen die boven elkaar, rond dezelfde van ramen voorziene kern draaien. Als u met meerdere personen de trap neemt, verspreid u dan over beide trappen om te zien hoe het werkt: u kunt elkaar de hele weg naar boven zien, maar u komt elkaar nooit tegen! De zalen rond de trap vormen een Grieks kruis. Ze leiden naar de voormalige woonvertrekken, in de hoeken van de slottoren. Dit is nog een bouwkundige uitvinding in Chambord: de rond een Grieks kruis gecentreerde plattegrond, doorgaans gebruikt in de bouw van Italiaanse renaissance-kerken.

3 6 7 8 De ontvangstvertrekken
Op de begane grond bevinden zich drie grote ontvangstruimtes, die de 'Salle des Bourbons' (3), 'Salle des Illustres' (6) en 'Salle des Chasses' (7) worden genoemd. U kunt hier schilderijen en beeldhouwwerken - met jachtaferelen, belangrijke persoonlijkheden uit de geschiedenis van Chambord en de koninklijke familie - uit de 18^e en 19^e eeuw bewonderen.

4 De keukens uit de 18^e eeuw
Het westelijke woongedeelte van de donjon wordt vanaf 1782 gebruikt voor de voedselbereiding. Duik in de sfeer van de keukens van de Markies van Polignac, gouverneur van Chambord aan het einde van de 18^e eeuw en bezichtig de voormalige dienstvertrekken, bakkerij, voorraadkamer en fruitopslagruimte. Vergeet niet om een kijkje te nemen in de grote keuken, met de grote kap, de broodoven en een collectie oude voorwerpen.

9 10 De koetsenhal en het depot met originele stenen elementen
Op de begane grond van de koninklijke vleugel is een buitengewone koetsenverzameling te zien, met drie berlines, een koets-coupé en een kales (9). Ze werden in 1871 besteld door de graaf van Chambord, voor zijn hypothetische intrede in Parijs als toekomstige koning. Ze werden nooit gebruikt en bleven in een uitzonderlijke goede staat bewaard. Deze ruimte bevat nog meer bijzonders: het depot voor originele stenen elementen, waar oude ornamenten van het kasteel worden bewaard, waaronder fragmenten van de oorspronkelijke lantaarntoren van het kasteel (10).

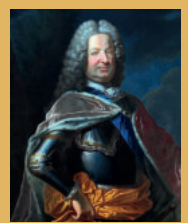
WAT IS ER TE ZIEN OP DE 1^e VERDIEPING

1 2 De woonvertrekken van Frans I (16^e eeuw)
De koninklijke woonvertrekken, op de eerste verdieping van deze vleugel, werden van 1539 tot 1545 gebouwd. Ze omvatten een enorme slaapkamer van 80 m² (1), een garderobe, een kabinet en een prachtig oratorium met een gebeeldhouwd gewelf met de emblemen van Frans I (2). In deze vleugel bevindt zich tevens de voormalige grote ontvangstaal van het kasteel, de zogenaamde 'koningszaal'. Een deel van het koninklijk woongedeelte werd in 2019 uitgebreid gerenoveerd. Gevlochten riet op de muren en vloer, losse wandbekleding en kostbare tapijten, reismeeubelair en curiositeiten: deze zalen geven een goede indruk van de sfeer in het kasteel op het moment dat de koning en zijn hofhouding er verbleef.

3 Slaapkamer van de koningin (17^e eeuw)
Dit vertrek, mogelijk de eerste kamer van Frans I voor de bouw van de koninklijke vleugel, is momenteel ingericht als een kamer uit de 17^e eeuw. Het was het vertrek van koningin Maria-Theresia van Oostenrijk en later van de Dauphine [echtgenote van de Dauphin, de Franse troonopvolger] tijdens de periodes dat Lodewijk XIV op het kasteel verbleef.

4 Het praalappartement (17e-18e eeuw)
Het praalappartement van Lodewijk XIV werd rond 1680 ingericht, in het midden van de grote gevel. Een uiterst symbolische plaats voor de Zonnekoning! Om deze privévertrekken te creëren werd de indeling van de eerste verdieping van de slottoren gewijzigd. De grote zaal aan de noordwestzijde, die aan de grote trap grenst, werd afgesloten en getransformeerd in vier opeenvolgende vertrekken: de wachtzaal, twee voorvertrekken en het praalvertrek. De rijke ornamenten en meubels in deze ruimtes stammen uit een latere periode. Lodewijk XV stelt gedurende enkele jaren Chambord ter beschikking van zijn schoonvader Stanislas Leszczyński en later de maarschalk van Saksen. Beiden nemen hun intrek in het voormalige praalappartement. De huidige inrichting van de ruimtes benadert de inrichting uit beschrijvingen uit het midden van de 18^e eeuw.

5 Kamer van de gouverneur
De 250 m² tellende kapel is het grootste vertrek van het kasteel. De kapel is zo perfect opgenomen in de toren en het rechthoekige deel van de westvleugel dat hij van buitenaf redelijk onopgemerkt blijft. De bouw van de kapel begon tijdens het bewind van Frans I, om anderhalve eeuw later, tijdens het bewind van Lodewijk XIV te worden voltooid. De bouwfasen kunnen overigens uit de gebeeldhouwde versieringen worden opgemaakt: hier zien we, van de voet van de muren tot het gewelf de emblemen van Frans I (F met salamander), van zijn zoon Hendrik II (omgekeerde halve maan) en van de Zonnekoning (L met zon). Ziet u ze ook?

6 De kapel
De 250 m² tellende kapel is het grootste vertrek van het kasteel. De kapel is zo perfect opgenomen in de toren en het rechthoekige deel van de westvleugel dat hij van buitenaf redelijk onopgemerkt blijft. De bouw van de kapel begon tijdens het bewind van Frans I, om anderhalve eeuw later, tijdens het bewind van Lodewijk XIV te worden voltooid. De bouwfasen kunnen overigens uit de gebeeldhouwde versieringen worden opgemaakt: hier zien we, van de voet van de muren tot het gewelf de emblemen van Frans I (F met salamander), van zijn zoon Hendrik II (omgekeerde halve maan) en van de Zonnekoning (L met zon). Ziet u ze ook?

5 7 Woonvertrekken uit de 18^e eeuw
De westelijke en zuidelijke kwartieren van de slottoren bevatten verschillende appartementen die in 18e-eeuwse stijl zijn gemeubileerd en gedecoreerd: de 'kamer van de gouverneur' (5), de 'kamer van de oleanders' (7a) en de 'kamer van de prinses van Conti' (7b). De indeling van de vertrekken is sterk veranderd sinds de renaissance en de Grand Siècle (17e eeuw): de kamers zijn hier kleiner gemaakt, door toegevoegde, houten tussenwandjes en een loze zoldering van doek en gips. De aardewerken vloertegels zijn vervangen door parket en de muren zijn bedekt met behang, stoffering en/of lambrisering. Het is duidelijk dat deze inrichting eind 18e eeuw de vertrekken aanzienlijk comfortabeler en eenvoudiger te verwarmen maakte, voor de permanente gasten van Chambord!

8 Het theater van Lodewijk XIV
In de 17e eeuw werden de avonden van de Zonnekoning en zijn hofhouding tijdens hun verblijf in Chambord opgeluisterd door vertier en toneel. Op de 1e verdieping van de slottoren, tegenover de grote trap, bevindt zich een klein theater. Molière presenteerde hier zijn stukken, waaronder de premières van de ballet-komedies *Monsieur de Pourceaugnac* (1669) en *Le Bourgeois gentilhomme* (1670 - De nieuwbakken edelman). Op de exacte plaats van de toneelzaal van Lodewijk XIV bevindt zich een presentatie die een goede indruk geeft van het vroegere theater. Een indrukwekkend effect: alsof er elk ogenblik een nieuwe voorstelling kan beginnen...

9 Museum van de graaf van Chambord
De zeven vertrekken van dit 'museum' laten de verrassende levensloop van de graaf van Chambord zien, de ongelukkige Franse kroonpretendent in de 19^e eeuw. Henri de Bourbon werd eigenaar van het kasteel en de tuinen bij zijn geboorte, maar bracht het grootste deel van zijn leven in ballingschap door. Desalniettemin wijdt hij zijn vermogen aan de restauratie, het onderhoud en de verbetering van Chambord, dat in 1821 werd opengesteld voor publiek. De honderden voorwerpen in deze ruimte vertellen zijn levensverhaal en dat van het monument, in een bewogen eeuw waarin men echter tevens het begin legde voor de bescherming van historisch erfgoed.

Praktische inlichtingen

Sommige zalen die normaal gesproken zijn geopend voor publiek kunnen tijdelijk gesloten worden, zonder voorafgaande waarschuwing.
Het bezoekersreglement kan bij de ingang van het kasteel worden geraadpleegd.
Enige beschadiging aan het monument en de collecties kan leiden tot rechtsvervolgning en ontzegging van de toegang.

Toegankelijkheid

Ruimtes die toegankelijk zijn voor mindervalide personen (zie plattegrond):

Balie/ Ticketverkoop/ Begane grond van de slottoren en de zalen daarvan

Videozaal / Koetsenhal / Café/ Toiletten/ Winkeltje

Er zijn zitstokken en rolstoelen te leen bij de balie, onder voorbehoud van beschikbaarheid.

Geleidehonden zijn op vertoon van een bewijsstuk toegestaan binnen de muren van het monument.

De bezoekerstool HistoPad beschikt over een aangepaste versie en biedt toegang tot uitleg over de vertrekken op de hogergelegen verdiepingen.

Aangepaste versie van de digitale tool HistoPad voor personen met een gehoorbeperking (bevat onder andere toelichtingen in Franse gebarentaal)

Videozaal: films met ondertiteling in 5 talen (Frans, Engels, Duits, Spaans, Italiaans).

Aangepaste versie van de digitale tool HistoPad voor personen met een visuele beperking(versie met Franse audiodescriptie)

In de Salle des Bourbons is een aanraakmaquette van het kasteel beschikbaar.

In de renaissance-woonvertrekken, op de 2^e verdieping van de slottoren, zijn aanraakreproducties van het gewelf beschikbaar.

Er zijn kinderwagens te leen bij de balie, onder voorbehoud van beschikbaarheid.

Ter begeleiding van uw bezichtiging van het kasteel

Rondleiding (1.30 uur) • Uitgebreide rondleiding in het weekend en op feestdagen (3 uur) • Ludieke rondleiding tijdens de vakanties en op feestdagen (1.30 uur) • Workshops voor gezinnen tijdens de tussendoorvakanties • De raadselboekjes van Cassandra de salamander, in het kasteel of in de tuinen • Tablet voor bezoekers HistoPad.

• Ruiterspektakel in het seizoen, in de paardenstallen • Verhuur van fietsen, boten en elektrische wagentjes • Groepsspel 'Natuur-rally' - te downloaden op smartphone • Rondrit door het reservaat in terreinwagens • Workshop voor gezinnen tijdens de tussendoorvakanties • Rondleiding door de moestuinen van Chambord • Vrije wandeling rond de gracht (4 km) • De Grande Promenade: 20 km aan wandelpaden om de weelderige natuur en biodiversiteit van het landgoed van Chambord te verkennen. Wandelcircuits met uitleg om te downloaden.

WAT IS ER TE ZIEN OP DE 2^e VERDIEPING

1 2 Gewelfde zalen en het theater van de maarschalk Maurits van Saksen

De vier zalen op de tweede verdieping van de slottoren vormen een Grieks kruis rond de grote trap en hebben indrukwekkende gewelven met gebeeldhouwde segmenten. Ze doen denken aan triomfbogen uit de oudheid, of de gewelven van een kerk en zijn volledig versierd met de emblemen van Frans I. Honderden salamanders en de letter 'F' met kroontjes wisselen elkaar af om de koning die Chambord liet bouwen te roemen.

Kunt u de enige - mysterieuze - omgekeerde F op het gewelf vinden?

Aanwijzing: Deze bevindt zich in de gewelfde zaal aan de noordwestzijde, die voor Maurits van Saksen tot een theater werd verbouwd (waarvan nog talloze sporen te zien zijn) (2).

3 De jacht op Chambord van de 16^e tot en met de 20^e eeuw

In het zuidelijk kwartier is een permanente tentoonstelling ingericht, gewijd aan de jachttraditie op Chambord. Een uitgebreide collectie kunstwerken die de voorliefde van de koningen voor de jacht laat zien, evenals het beheer van het landgoed door de eeuwen heen. Mis vooral de verfijnde tapijten van de *Tenture des Chasses du roi François* (Jachttaferelen van koning Frans) niet en het prachtige 19^e-eeuwse jachtrituijn. In de eerste zaal is een podium ingericht met opgezette exemplaren van de dieren die in de 16^e-18^e eeuw op het landgoed van Chambord leefden.

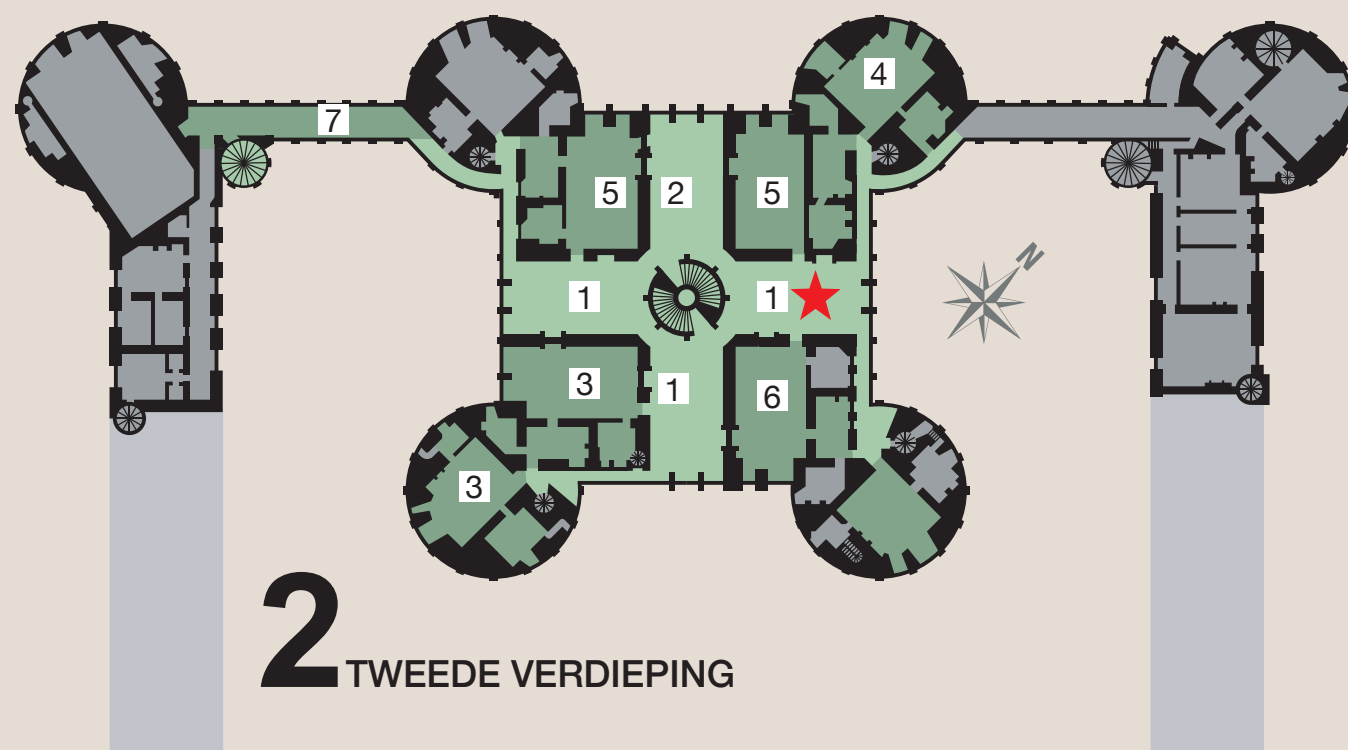
4 Het kinderlogies

Chambord heeft een experimentele ruimte speciaal voor gezinnen met kinderen ingericht, met een vijftiental digitale voorzieningen en ludieke, sensorische experimenten, om alles te leren over koning Frans I en de geschiedenis en bouwstijl van het kasteel! Voor de allerkleinsten (3-5 jaar) is er een ontdekkingsruimte met ludiek-pedagogische activiteiten en een leeshoek ingericht.

5 6 7 Tijdelijke expositiezalen - Woongedeelte uit de renaissance - Trofeeëngalerij

De noordelijke en westelijke kwartieren (5) van deze verdieping worden, afhankelijk van het cultureel programma, gebruikt voor exposities hedendaagse kunst en ergoedcollecties. Het oostelijke deel (6) is niet gemeubileerd, zodat men in detail alle vertrekken van een appartement van een hoveling in de renaissance kan verkennen.

Vergeet bovendien niet om een kijkje te nemen in de 'trofeeëngalerij' (7) in de vleugel van de kapel, met de jachttrofeeën uit de collectie van Marion Schuster (20^e eeuw).

2 TWEEDE VERDIEPING

★ Als u maar 1 uur hebt, volgt u de sterren!

Bewonder de prachtige, gebeeldhouwde gewelven met de emblemen van Frans I. De omringende zalen worden gebruikt voor tijdelijke exposities van hedendaagse kunst en ergoedcollecties.

WAT IS ER TE ZIEN OP DE TERRASSEN

1 2 De terrassen van het kasteel

De grote trap komt uit op het hoogste punt van de slottoren: vanaf de terrassen (1) hebt u een weids uitzicht over het landgoed, het dorp en de tuinen rond het kasteel. Een grandioos schouwspel, alsof je tussen de gebouwtjes en steegjes van een hemelse stad wandelt.

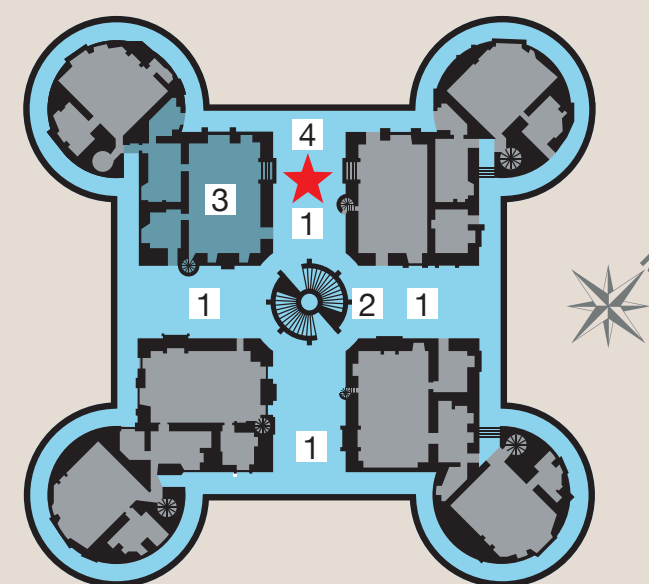
Op de daken van de torens en paviljoenen wemelt het van de schoorstenen, dakkapellen, trappentorentjes en lichtkoepeltjes. Deze rijkelijk met geometrische, leistenen vormen versierde en gebeeldhouwde elementen geven Chambord een uniek silhouet, geïnspireerd op de gotische architectuur. In het midden prijkt de lantaartoren (2), met op de punt de koningskroon met de Franse lelie die naar de hemel reikt. Mogelijk het symbool van de koning als middelpunt van zijn rijk.

3 Chambord, 1939-1945: Een stukje van de schoonheid in de wereld redden

In 1939 werden duizenden kunstwerken uit nationale musea per konvooi naar elf kastelen en abdijen in Midden- en West-Frankrijk gebracht, om ze tegen het oorlogsgeweld te beschermen. Het Château de Chambord, hiertoe gesloten voor publiek, bood zo tijdens de hele Tweede Wereldoorlog onderdak aan een groot aantal meesterwerken uit nationale en particuliere collecties - waaronder die van Louvre en Versailles - en werd zo het grootste depot van Frankrijk. Deze permanente expositie schijnt aan de hand van installaties en moderne media (projecties, films, enz.) een licht op de belangrijke rol van Chambord voor de bescherming van deze schatten en brengt een erbetoon aan de mannen en vrouwen die deze bescherming mogelijk maakten.

4 Uitzicht over de Franse tuinen

Vanaf de terrassen hebt u een bijzonder uitzicht over de Franse tuinen van Chambord, die in 2016-2017 werden hersteld, na zestien jaar wetenschappelijk onderzoek en voortreffelijke werkzaamheden. Ze nemen exact de lijnen van de verdwenen 18^e-eeuwse tuinen over, waarvan enkele sporen tot 1970 bewaard bleven. Uitgestrekte gazons, borders met in vorm gesnoeide taxussen en bloemen, paden en strak of verspringend uitglijnde bomen zijn, naar het evenbeeld van het kasteel, volgens strakke regels van symmetrie en geometrie ingedeeld. Neem de tijd om de tuinen vanaf de terrassen te bewonderen, om vervolgens terug naar de begane grond te gaan. Van daaruit loopt u zo de tuinen in om naar hartenlust door de lanen wandelen.

Vanaf de terrassen van het kasteel ontrolt zich een waar schouwspel, van indrukwekkende daken en hun vreemde samenspel van flamboyante gotiek en Italiaanse renaissance en tegelijkertijd een schitterend uitzicht over het landgoed van Chambord.

3 DE TERRASSEN

★ Als u maar 1 uur hebt, volgt u de sterren!

HISTORISCHE TIJDLIJN VAN CHAMBORD

1515 Frans I wordt koning van Frankrijk.

1519 Overlijden van Leonardo da Vinci.

Aanvang van de bouw van Chambord.

1539 Voltooiing van de slottoren Frans I ontvangt keizer Karel V op het kasteel.

1545 Laatste keer dat Frans I op Chambord verblijft.

Voltooiing van de koninklijke vleugel.

1547 Overlijden van Frans I.

Zijn zoon en troonopvolger Hendrik II zet de bouw van de vleugel van de kapel voort.

1556 De werkzaamheden worden stopgezet. De vleugel van de kapel en de lage omwalling worden niet afgebouwd.

1625 Gaston d'Orléans, de broer van Lodewijk XIII, krijgt Chambord als deel van zijn apanage.

1641-1642 Eerste restauratiewerkzaamheden.

1660 Overlijden van Gaston d'Orléans. Chambord keert terug in handen van de Franse kroon. Lodewijk XIV voltooit de aanleg van het park van Chambord.

1684-1686 Werkzaamheden om het kasteel te voltooiën en het terrein rondom in te richten. Laatste maal dat Lodewijk XIV op Chambord verblijft.

1725-1733 Stanislas Leszczyński, schoonvader van Lodewijk XV, vestigt zich op Chambord. Aanleg van de Franse tuinen.

1745 Lodewijk XV geeft de maarschalk Maurits van Saksen het vruchtgebruik over Chambord.

1748-1750 De maarschalk neemt met zijn cavaliëregimenten zijn intrek in het kasteel. Hij overlijdt hier.

1782-1789 Het park en het kasteel worden aan de Koninklijke paardenfokkerijen toevertrouwd, geleid door de markies van Poignac.

1792 Het meubilair van het kasteel wordt na de Franse Revolutie bij opbod verkocht.

1809 Napoleon Bonaparte schenkt Chambord aan de maarschalk Louis-Alexandre Berthier, prins van Wagram.

1821 Nadat het te koop is gezet wordt het landgoed aan Hendrik, hertog van Bordeaux geschonken, de laatstegeborene van de oudste tak van de Bourbons.

Het kasteel wordt opengesteld voor publiek.

1840 Het kasteel wordt op de eerste historische monumentenlijst van Frankrijk opgenomen.

1871 Enige keer dat Henri de Bourbon, graaf van Chambord geworden, op het kasteel verblijft.

1883 Overlijden van Henri de Bourbon. Zijn neven, prins van Bourbon-Parma, erven het landgoed.

1930 Het landgoed van Chambord wordt door de Franse staat gekocht. **1939-1945** Duizenden kunstwerken uit Franse collecties worden in het kasteel ondergebracht.

1981 Het kasteel wordt opgenomen op de werelderfgoedlijst (UNESCO).

1997 Het park wordt uitgeroepen tot historisch monument.

2019 Chambord viert het 500-jarig bestaan sinds het begin van de bouw van het kasteel.

PLATTEGROND CHÂTEAU DE CHAMBORD

